

אותיות על גשר צר

מאת: חיותה דויטש



לא קלים הם חייו של עורך עיתון ילדים דתי מודרני. בבואו לערוך עיתון שיפנה ישירות לקוראיו הצעירים הוא נתקל בקשיים רבים. חלקם של הקשיים הללו

הוא מנת חלקו של כל עורך עיתון ילדים באשר הוא, החי בעידן הטלוויזיה הווידאו והאינטרנט, מתחריו הגדולים. אבל יש סוג מסויים של קושי ייחודי דווקא לו. לו ולא לעורך החילוני, לו ולא לעורך החרדי. ברצותו לכתוב ולהקיף את עולמם של קוראיו בני העשר והשתים עשרה הוא ימעל בתפקידו אם לא יתייחס ליחסי בנים ובנות, אם לא יספר ויסקור תוכניות טלוויזיה ויעסוק בדיוק בדברים שמעניינים אותם.

אבהיר את דבריי: עיתון **זרקור** החרדי לא יעסוק לעולם בדברים הללו. הוא יטפל ביחסי הורים-ילדים, מורה-כיתה, בעיות חברה ועוד. בתחומים ה"מסוכנים", הקשורים, מבחינתו, בחוסר צניעות, הוא לא יהין לגעת. באופן אחר, גם עיתון כמו "פשוט" מתחמק מהבעיה מפני שהוא מיקד את עצמו מלכתחילה בתחום ספציפי, שככל שיהיה חינוכי, הוא אינו ממלא את הנפש.

אחת הבעיות הקשות הקיימות בתחום עיתונות הילדים והנוער היום היא, שהתחרות הקשה על משאבי הפנאי מזמינה מצבים שונים של חנופה והורדת רמה אל מכנה משותף נמוך ושטחי. יעידו על כך שלל הכוכבניות והכוכבנים, דוגמניות ודוגמנים, מגישות ומגישים שמאכלסים את השערים, הפוסטרים וגם את יתר עמודי העיתונים. לא אסתיר שגם בקרב קוראים דתיים ישנם קולות בעד הכיוון הזה.

מבחינתי, ההבדל בין עיסוק ענייני בסרט קולנוע יפה או בתוכנית טלוויזיה פופולרית לבין עיסוק יתר בכוכבים המאכלסים אותם, הוא הבדל חשוב ועקרוני. את הראשון אני מחייבת ביותר. אי אפשר לו לעיתון ילדים היום בלעדיהם. את השני אני שוללת מכל וכל. בעיניי הוא לא חינוכי ולא ראוי. העיתון שלי **אותיות** משלם מחיר כלכלי לא פשוט על עמידתו בעקרונות הללו, אבל זהו מחיר שאני גאה לשלם.

אחת המטרות החשובות של העיתון היא להעניק פנים חדשות ומודרניות לתכנים ייחודיים. בעיתון שלנו איננו מוותרים על מדור פרשת השבוע. המדור

משתדל לעסוק בענייני הפרשה דרך זוית אקטואלית או דרך משקפיים של חיי הילד. כך גם ביחס לחגים. בחג חנוכה האחרון הקדשנו את העיתון כולו ל"ניסים". ראינו בו ילדים ששמם ניסים, הזכרנו את נס ציונה, הייתה בו כתבה על ניסים בקולנוע, כמו מרי פופינס ופנטזיות נוספות כמוה, ועסקנו הרבה בניסים שונים, מהם יומימיים ומהם חריגים.

לפעמים יוצא לנו להיכנס למחלוקות בתוך הציבור הדתי עצמו. בחג השבועות האחרון פירסמנו סיפור שגיבורתו ילדה ושמה רות, הרוצה לדרוש את דרשת בת המצוה שלה בבית הכנסת. לכל הסובבים אותה נראית הבקשה מוזרה עד מאד. סיפור יפה זה נגע בשאלה הפמינסטית, שהיא שאלה רגישה למדי בקרב הציבור שקורא את **אותיות**. חיכיתי למכתבי מחאה בעקבות פרסומו של הסיפור הזה, מצד הורים בעיקר, שלא אהבו את הפתרון שמצא הרב החכם לבעייתה של הילדה. הייתי מוכנה לספוג את הביקורת מצד חלק (קטן, יש לומר) של הקוראים למען אותן קוראות צעירות שמתחבטות בשאלות זהותן הדתית ונשיותן.

זה, לסיכום, הוא כוחו הגדול של עיתון הילדים. הילד מרגיש שעיתונו קשוב לו. שידו האוהבת מונחת על דופק חייו, ולא נרתעת גם כשהדופק סוער מעט.

כילדה קטנה הייתי קוראת מושבעת של עיתונים וספרים רבים מאד. אהבתי והזדהיתי מאד עם הדמויות והסיפורים הרבים אבל מעולם לא מצאתי שם את עצמי באופן הפשוט והיומיומי.

גיבורתי האהובה חיו בקיבוץ ורקדו עם בנים, חיו בעיר ונסעו לטיולים בשבת עם בני משפחתן, וחייהם היו מלאים פרטים שלא יכולתי לקשר אותם עם חיי שלי. זה לא הפריע לי לאהוב אותן במובן הראשוני הכלל אנושי, הישראלי, אבל איכשהו, בגללן, הרגשתי תמיד גיבורת - שוליים. **אותיות** נוצר, בין השאר, כדי שילדות וילדים כמוני לא ירגישו כך עוד. הוא נוצר כך שילדים מסוגים שונים ירגישו איתו בנוח, למרות שהוא מייעד את עצמו כרגע לקהל יעד מובהק מבחינה דתית.

אותיות קיים כבר למעלה מאחת עשרה שנה. נדמה לי, שבנותי, שכבר גדלו איתו, מרגישות אחרת.